

Muistisairaahan ihmisen edunvalvonta yhteistyönä -projekti 2013–2016 Rovaniemen projektiryhmän kokous

Aika tiistai 10.3.2015 klo 13.00–15.40

Paikka Sairaalakadun terveysasema, neuvotteluhuone 1. krs. (Sairaalakatu 1)

Läsnä Kimmo Määttä, geriatri, muistipoliklinikka, projektiryhmän puheenjohtaja
Jukka Hakola, verkostokoordinaattori, Rovaniemen kaupunki
Niina Jakovlev, kotiutushoitaja, kotihoito / palveluohjaus
Irma Kallatsa, muistikoordinaattori, muistipoliklinikka
Riikka Koch, lakiasianpäällikkö, Pohjolan Osuuspankki
Janne Lehisto, ylitarkastaja, Lapin maistraatti
Arja Mustamo, ylilääkäri, terveyskeskussairaala
Leena Rusanen, SAS-hoitaja, kotihoito
Pauli Rytisalo, asiakasedustaja
Airi Räisänen, muistihoitaja, muistipoliklinikka
Tuula Storhammar, kuntoutusohjaaja, LKS, neurologian poliklinikka
Tiina Torvinen, yleinen edunvalvoja, oikeusaputoimisto, yleinen edunvalvonta
Annika Väihkönen, muistiasiantuntija, Lapin muistiyhdistys ry
Anitta Ylitörmänen, terveydenhoitaja, Ounas-Saaren tiimi, kotihoito
Henna Nikumaa, projektijohtaja, Suomen muistiasiantuntijat ry
Elina Koponen, projektikoordinaattori, Suomen muistiasiantuntijat ry, sihteeri

Poissa Anne Jantunen, kotipalveluohjaaja, omaishoidontuki, kotihoito
Marjo Kaihua, lähihoitaja, päiväpalvelu, kotihoito
Jaana Paananen, sosiaalityöntekijä, LKS, neurologian poliklinikka
Leila Rantakokko, terveydenhoitaja, lähiesimies, kotihoito
Sirpa Rapo, sosiaalityöntekijä, sosiaalipalvelukeskus, vammaispalvelut
Anneli Ylitalo, palveluesimies, kotihoito

1 Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Projektiryhmän puheenjohtaja Kimmo Määttä avasi kokouksen. Asialista hyväksyttiin.

2 Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistion läpikäymiselle ei nähty tarvetta, eikä muistioon ollut huomautettavaa.

3 Projektin ajankohtaiset kuulumiset

Aluksi kerrattiin projektiryhmän tehtävä ja tarkastettiin kokoonpano. Projektiryhmään on kutsuttu uutena jäsenenä sosiaalityön yliopisto-opettaja Eeva Rossi Lapin yliopistosta, ja hän on jatkossa mukana. Tuula Storhammar kertoi, että LKS:n sosiaalityöntekijä Merja Antikaisen sijaisena projekti- ja työryhmässä on Jaana Paananen. Yleisen edunvalvonnan edustajaksi on vaihtunut Tiina Torvinen sekä projekti- että työryhmään. Lisäksi keskusteltiin muutamista projektiryhmän jäsenistä, jotka

eivät ole olleet tähän mennessä mukana kokouksissa. Sovittiin kuka heihin on yhteydessä ja kysyy jatkosta.

Henna Nikumaa esittely lyhyesti ajankohtaiset kuulumiset projektin etenemisestä Sipoossa sekä yhteistyöstä muistikoordinaattoriverkoston, maistraattityöryhmän ja Muistiliitto ry:n kanssa. Lisäksi hän kertoi projektissa parhaillaan työn alla olevasta oikeudellisen ennakoinnin oppaasta, jota tehdään yhteistyössä useiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Oppaan ensimmäinen, hyvin raakilemainen luonnos on nyt kasassa ja sitä käsitellään opasta työstävän työryhmän kokouksessa maaliskuun lopussa. Tällöin mukana on myös graafisen suunnittelun ammattilainen. Kuten aikaisemminkin on puhuttu, opas on tarkoitettu ensisijaisesti ikäihmisille ja muistisairauden lievässä vaiheessa oleville henkilöille, mutta sitä voivat hyödyntää myös ammattilaiset ohjauksen ja neuvonnan työkaluna. Tavoitteena on, että alkusyksystä 2015 on valmiina ensimmäinen taittoversio oppaasta ja sitä voidaan pilotoida Rovaniemellä ja Sipoossa sekä oppaan työstämisessä mukana olevien tahojen toiminnassa. Pilotoinnin pohjalta tehtävien muutosten jälkeen opas on kokonaisuudessaan valmis alkuvuodesta 2016.

Elina Koponen kertoi ajankohtaiset terveiset yhteistyöstä holhoustoimea varten laadittavan lääkärinlausuntopohjan kehittämisessä. Sovittiin, että maistraattien prosessikehittämistyöryhmässä tehty lääkärinlausuntolomakkeen tämän hetkinen luonnos voidaan lähettää kommentoitavaksi Kimmo Määtälle ja Arja Mustamolle. Sipoon lääkärit ovat lupautuneet pilotoimaan lomaketta käytännössä, mutta koska kokemuksia ja kommentteja tarvitaan enemmän ja laajemmin, toivotaan myös Rovaniemeä mukaan pilotointivaiheeseen. Kimmo Määtän mukaan lomakkeen pilotoinnille Rovaniemellä ei pitäisi olla esteitä, ja hän kehotti projektityöntekijöitä olemaan yhteydessä ylilääkäri Outi Pohjolaan.

4 Projektin eteneminen Rovaniemellä

- kehittämiskohteiden työryhmien puheenvuorot

Käytiin läpi jokaisen työryhmän työskentelyn tämän hetkinen tilanne: suunnitelmat toimenpiteiksi ja toteutuksen eteneminen.

Varautumisen keinot -työryhmän vastuuhenkilö Janne Lehisto kertoi työryhmän toimenpidesuunnitelmien osin edenneen ja osin muuttaneen muotoaan tai tyyssänneen. Työryhmässä on keskusteltu edunvalvontavaltuutuslain ongelmakohtista ja muutostarpeista ja välitetty ne tiedoksi paikalliselle kansanedustalle, joka on luvannut viedä asiaa eteenpäin. Finanssialan keskusliittoon (FK) on oltu yhteydessä ajatuksella, että pankit lähestyisivät säännönmukaisesti tietyn ikäisiä asiakkaitaan edunvalvontavaltuutusasiassa ja pankkien käyttöön tehtäisiin esitelehtinen edunvalvontavaltuutuksesta. FK ei ollut kuitenkaan halukas lähtemään valtakunnallisella tasolla asiaa edistämään. Seuraavaksi työryhmä lähestyy paikallisia pankkeja Rovaniemellä. Lisäksi toimenpiteiksi on suunniteltu varautumisen keinojen puheeksi ottamista työterveyshuollossa sekä 80-vuotiaiden hyvinvointihaastatteluissa, kaupungin nettisivuille tietoa edunvalvontavaltuutuksesta ja hoitotahdosta ja artikkeli kaupungin tiedotuslehteen sekä varautumisen keinojen esittely Seniori 50 + -messuilla sekä näyttelypaikalla että tietoisuutena ohjelmalavalla 5.-6.9.2015 Lapin urheiluopistolla.

Projektiryhmä totesi suunnitelmien kuulostavan erittäin hyviltä ja nosti lisäksi työryhmälle pohdittavaksi Sykettä Syksyyn -tapahtuman sekä seniorineuvolat mahdollisina paikkoina varautumisen keinoista kertomiseen. Lisäksi keskusteltiin siitä, että työryhmä tarvitsee lisävahvistusta Seniorimessujen näyttelypaikalle, ja useampi projektiryhmän jäsen ilmaisi tähän

kiinnostuksensa. Sovittiin, että projektityöntekijät tekevät taulukon, johon voi merkitä oman päivystysaikansa messuilla.

Ohjaus ja neuvonta -työryhmän vastuuhenkilö Annika Väihkönen kertoi, että työryhmä on tekemässä toimintamallia muistisairaahan ihmisen ja hänen läheisensä ennakoinnin keinoihin ja edunvalvontaan liittyvästä ohjauksesta ja neuvonnasta sote-henkilöstölle. Työryhmässä on jaettu vastuualueita ja ollaan parhaillaan työstämässä mallin ensimmäistä luonnosta. Työryhmän asiakasedustaja Pauli Rytisalo on antanut hyviä vinkkejä siitä mitä ohjauksessa ja neuvonnassa asiakkaan näkökulmasta tulisi erityisesti ottaa huomioon. Toimintamallin lisäksi on suunniteltu toimenpiteitä koskien kirjaamisen käytäntöjä, järjestelmäoikeuksia sekä ennakoinnin keinojen ja edunvalvonnan asioiden saamista kaupungin ja LSHP:n muistipolkuihin, hoito- ja kuntoutussuunnitelmiin sekä kotikäyntien lomakkeisiin. Tavoitteena on laittaa toimintamalli kommentti- ja pilotointikierroksille jo kevään aikana. Tärkeinä seuraavina askeleina on toimintamallin juurruttamisen suunnittelu ja päivittämisestä sopiminen.

Yhteistyökäytännöt -työryhmän vastuuhenkilö Jukka Hakola kertoi työryhmän keskittyneen etujen valvonnan teemoja käsittelevän vuotuisen yhteistyötapahtuman käynnistämiseen. Tapahtuma järjestetään ensimmäisen kerran 7.5. otsikolla ”Oikeus omanlaiseen elämään – tietoa ja puhetta muistisairaahan ihmisen itsemääräämisoikeudesta”. Nyt projektiryhmässä keskusteltiin tapahtuman ohjelmasta ja käytännön järjestelyistä sekä ideoitiin markkinointia. Sovittiin, että jokainen projektiryhmän jäsen sitoutuu viemään tietoa tapahtumasta eteenpäin. Ohjelma lähetään pdf:nä kaikille projektiryhmän jäsenille ja paperisia kappaleita voi tilata Jukka Hakolalta.

Tietous yleisen edunvalvonnan tehtävistä -työryhmän uutena vastuuhenkilönä on aloittanut Tiina Torvinen. Hän kertoi työryhmän keskusteluissa ja suunnitelmissa keskiössä olleen uusien käytäntöjen sopiminen koskien palvelutaloissa asuvien päämiesten käyttövarojen toimittamista sekä osin siihen liittyen hoitajien ja yleisten edunvalvojien yhteistyö. Käyttövarojen toimittamisen käytännöistä on ollut esillä eri vaihtoehtoja, jotka eivät ole edenneet suunnitellusti. Nyt ehdotetaan käyttövarojen toimittamista keskitetysti kahdesti vuodessa hoitajien välittämien tarpeiden mukaan. Lisäksi työryhmässä on keskusteltu yhteystietoluetteloiden päivittämisestä ja välittämisestä sekä suunniteltu jalkautumista kotihoidon ja ympärivuorokautisen hoidon esimiesten palavereihin.

Lisäksi keskusteltiin työryhmien kokoonpanoista. Useammasta työryhmästä puuttuu edelleen asiakasedustaja ja tähän tulisi nyt saada korjausta. Tietous yleisen edunvalvonnan tehtävistä -työryhmää täydennettiin ja sovittiin yhteydenotoista työryhmään nimettyihin uusiin jäseniin.

– koulutuksen suunnittelu

Keskusteltiin sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille järjestettävästä koulutuksesta, jota on sivuttu kaikissa työryhmissä. Koulutus on osa työryhmien suunnittelemaa paikallisia toimenpiteitä ja mm. tärkeässä roolissa ohjauksen ja neuvonnan toimintamallin juurruttamisessa. Koulutuksen ensisijaiseksi kohderyhmäksi sovittiin kotihoito (sisältäen myös seniorineuvolat, yksityisen tiimin), palveluohjaus (mm. Nestori, omaishoidontuki) ja terveysasemien tiimien vastaavat. Nimettiin näille kolmelle taholle yhteyshenkilöt, joiden kanssa projektityöntekijät suunnittelevat tarkemmin koulutuksen toteutusta ja sisältöä.

Lisäksi keskusteltiin erikseen terveysasemien lääkäreille järjestettävästä koulutuksesta, jonka järjestämisessä voidaan hyödyntää lääkäreiden torstai-meetingejä. Koulutusaiheeksi toivotaan mm.

lääkärintoimintojen edunvalvonta-asioiden sekä uutta lääkärintoimintatilakorttia ja kouluttajaksi maistraatin henkilöstöä. Torstai-työpöydän yhteyshenkilö on Ilona Mikkola.

5 Projektin väliarvioinnin osana tulevaisuusmuistelu

Osana projektin väliarviointia toteutettiin tulevaisuusmuistelu. Projektiryhmää ohjeistettiin kuvittelemaan, että nyt on alkuvuosi 2017, projekti on päättynyt ja hyvät saavutukset ovat nähtävillä. Heille esitettiin seuraavat kysymykset:

- 1) Miten tämä näkyy työssäsi? Mitä muutoksia on tapahtunut?
- 2) Mitä itse teit myönteisen kehityksen aikaansaamiseksi?
- 3) Mistä olit huolissasi projektin puolivälissä keuhällä 2015? Mikä sai silloin huolesi vähenemään?

Kysymyksiin vastattiin itsenäisesti ja kirjallisesti. Tulevaisuusmuistelun yhteenvetoa käsitellään ja siitä keskustellaan projektiryhmän toukokuun kokouksessa.

6 Sipoon edustajien vierailu Rovaniemelle 12.5.2015

Keskusteltiin Sipoon edustajien (4 henkilöä) tulosta rovaniemeläisten vieraaksi 12.5., suunniteltiin päivän aikataulua ja sovittiin tehtävistä. Vierailun emäntinä toimivat Airi Räisänen ja Irma Kallatsa ja isäntänä Jukka Hakola.

Päivän kulkua suunniteltiin seuraavasti: klo 9.30–11.30 tutustumiskäyntejä ja tämän jälkeen siirrytään Santamukseen, jossa yhteinen lounas klo 12 ja Puimala klo 13–16. Lounaalle ja Puimalaan toivotaan Rovaniemen projektiryhmäläisten runsaslukuista osallistumista, myös tutustumiskäynneille voi tulla mukaan. Sitovat ilmoittautumiset pyydetään sähköpostitse lähempänä.

Tutustumiskohteiksi päätettiin Nestori ja Lapin muistiyhdistys. Projektityöntekijät ovat yhteydessä Maija Kaikkoseen ja Anneli Ylitaloon ja sopivat tarkemmin Nestoriin tutustumisesta. Lapin muistiyhdistyksen toimintaa esittelee työntekijöiden lisäksi Pauli Rytisalo, jolla on myös taidenäyttely tuolloin Muistiyhdistyksen tiloissa esillä. Puimalan toteutuksesta vastaa Jukka Hakola.

7 Muut asiat

Ei muita asioita.

8 Seuraavien kokouksien 2015 ajankohdat

Seuraavat projektiryhmän kokoukset ovat **tiistaina 26.5.2015 klo 13–16 ja tiistaina 3.11.2015 klo 13–16**. Kokouspaikkana on Sairaalakadun terveyskeskuksen 1. kerroksen neuvotteluhuone.

9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.40.